

Boppin' Around

My personal

Point of view...

on

BRIAN SETZER

DE HEDENDAAGSE VERPERSOONLIJING VAN DE ROCKABILLY...

Als jongen van een jaar of 14 wist ik nog niet veel van rock 'n' roll. Groepen als The Darts, Rocky Sharpe en Showaddywaddy hadden me altijd wel zeer bekoord, maar toen Frits Spits in zijn legendarische radioprogramma De Avondspits rockabilly muziek begon te draaien van Matchbox, Shakin' Stevens en The Jets leerde ik pas andere facetten van de rock 'n' roll kennen. Spits was het ook die de Nederlandse primeur had van de single Runaway Boys van The Stray Cats. Hoewel ik het een goed nummer vond, wist ik niet wat ik hoorde en begon me af te vragen of die sound net niet over 'the limit' was. Ik dacht zelfs dat het misschien wel punk was, aangezien punk/ new wave band The Ramones ook net een hit hadden met Rock 'n' Roll Highschool! Met de volgende single Rock This Town was ik echter helemaal bekeerd! En toch had ik een goede jeugd, was niet van plan te gaan rondhangen en zeker niet de stad op stellen te gaan zetten...

Ik vond het dan ook zeer jammer dat Brian Setzer afgelopen september net naar Nederland kwam toen ik met vakantie in Oostenrijk was. De entree á 55 piek voor zijn optreden met zijn '68 Come Back Special vond ik wel astronomisch hoog, maar ja – ik schreef het al eerder – Setzer is is momenteel de enige rock

'n' roll ster van deze tijd met wereldwijde successen in de huidige muzikscene...

Brian Setzer werd in Massapeque, New York geboren op 10 April 1959 en stamt dus wel degelijk uit de fifties, zoals hij dit feit ook bezingt in de song '59 van zijn laatste CD. Brian Setzer was altijd al geïnteresseerd in zogenaamde alternatieve muziek als new wave, maar zijn hart begon toch sneller te kloppen bij het horen van echte rock 'n' roll en rockabilly muziek uit de fifties. Deze muziek was in het Amerika van de jaren '70 volkomen weggevaagd, dus hij was een nog vreemdere eend in de bijt dan hij in Europa had geweest mocht hij daar toen geleefd hebben. In 1979 richtte hij het bandje The Tom Cats op, samen met zijn broer Gary op drums en Bob Beecher op bas. Ze speelden rockabilly, maar zochten het ook in de hedendaagse rockmuziek aangezien ze ook een vriend op keyboards hadden. Daar kwam verandering in toen Brian zijn schoolmaten Lee Rocker en Slim Jim Phantom leerde kennen. The Stray Cats waren geboren. Kort daarna hoorde Brian en zijn pals wilde verhalen over de rockabilly revival in Engeland! Begin 1980 togen ze gedrieën naar de Britse eilanden om hun rock 'n' roll geluk te zoeken...

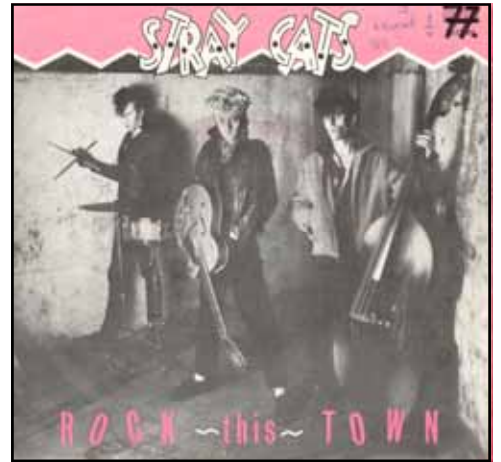
Na een optreden in Londen kwam Dave Edmunds bij The Stray Cats back-stage en vroeg hen enthousiast of de jongens met hem wilden samenwerken. Dave Edmunds, namelijk niet alleen een bekende rock 'n' roll zanger maar ook een producer, had iets in zijn hoofd zitten en wilde dat met The Stray Cats uitvoeren, voordat een ander met het idee aan de haal zou gaan. Uiteraard hadden de cats hier wel oren naar en zo tekenden ze voor het Arista label en namen ze in oktober 1980 hun eerste songs in The Eden & Jam Studio's in Londen op.

In november werd de single Runaway Boys uitgebracht. De single kreeg niet alleen interesse uit de rock 'n' roll hoek. The Stray Cats spraken voornamelijk de jeugd aan. Hun sound was dynamisch en hun imago was rebels. Het uitstekende Gretsch-gitaar spel en de wilde, hese stem van Setzer, voorzien van simpel maar doeltreffend drumwerk van Slim Jim Phantom, werd omlíjnd door een diep donkere, eigenlijk niet natuurgetrouwe contrabassound van Lee Rocker. Ik herinner me dat er in het begin van de jaren '80 op Radio III af en toe rock 'n' roll programma's werden uitgezonden en dat daarin puristen aan het woord kwam die The Stray Cats verschrikkelijk vonden: *"Dit is absoluut niet fifties. Zo'n sound bestond in de jaren '50 niet!"*, riepen ze. Ook toen al was men dus al bewust met die (toen!) niet te benaderen, en zeker niet recycleerbare, fifties sound bezig! In die tijd hadden wij een drive-in show en op vele schoolpartijen waren wij het ook die de muziek verzorgden. Toen ik op een keer voorstelde om Runaway Boys te draaien, zei m'n collega DJ: *"Dat is hard-rock! We gaan toch zeker geen hard-rock draaien?"* Om maar eens aan te geven hoe ondefinieerbaar de sound van The Stray Cats toen was...

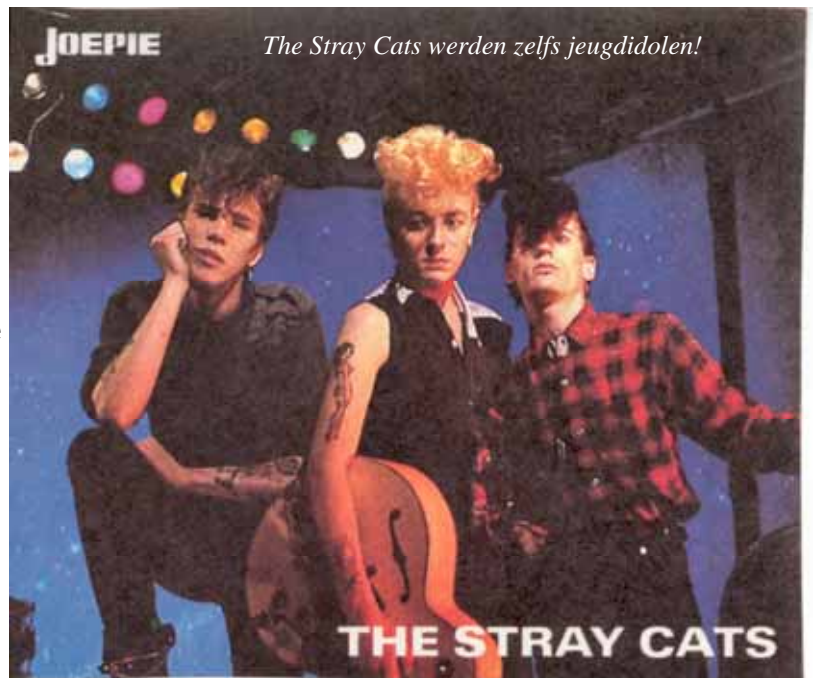
Feit is dat The Stray Cats de rock 'n' roll van hun oubollige imago afhielpen, ook dankzij vele optredens in programma's als Top Of The Pops en het Nederlandse Toppop. Runaway Boys haalde de nummer 9 posities in de Britse hitlijsten, maar in Nederland stootte de single zelfs door naar nummer 3, in zowel de Top 40 als Nationale Hitparade. De tweede single deed het ook prima: Rock This Town werd in februari '81 uitgebracht en kwam ook op nummer 9 in Engeland terecht en eveneens weer op nummer 3 in de Top 40 (en nummer 4 in de Nationale Hitparade). Als men vroeg welke muziek ik goed vond en ik 'rock 'n' roll' zei, riep men: "O ja, The Stray Cats en zo". Het was de eerste keer dat men niet meteen 'Elvis!' riep! En de laatste keer, overigens...

mijn beste Stray Cat single!

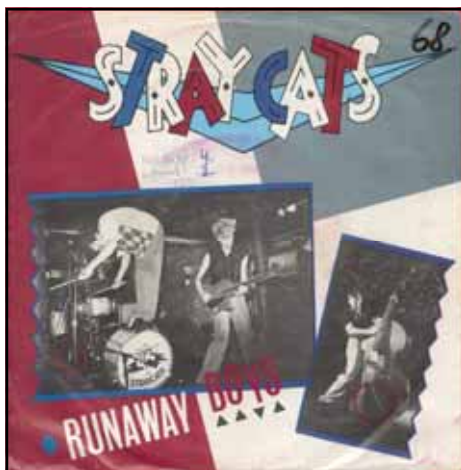
Maar de jongens coverden ook jaren '50 rockabilly songs. Op hun eerste LP, kortweg getiteld Stray Cats, zijn songs als Ubangi Stomp (Charles Underwood/ Warren Smith), Jeany Jeany Jeany (van Setzer's idool Eddie Cochran), Double Talkin' Baby (Gene Vincent) en zelfs Mellow Saxophone (een jiver van Roy Montrell) te vinden. Maar conservatief waren ze dus niet: Storm The Embassy was een hedendaagse rockabilly song met politieke inslag en had niets te maken met de jaren '50 clichés die we in vrijwel alle jaren '50 songs vinden. Rumble In Brighton neigde zelfs meer naar de psychobilly en paste natuurlijk perfect in het straatje van de toen rebellerende ex-new wavers, psychobillies en diverse gangs. Wat dat betreft kun je me dus beter een 'passieve fan' noemen, want ik zat netjes op school en probeerde nog m'n best te doen ook...

Maar ik kocht wél hun muziek! Hoewel ik destijds voor de tweede keer wat moeite had met een bepaalde song: de derde single van de LP, Stray Cat Strut. Was dit rock 'n' roll? Dit was toch blues of zo? In ieder geval verkocht de single ook goed en bereikte de 11e plaats in de Britse charts en de 13e plaats in de Nederlandse hitparade. Het was voorlopig wel hun laatste succes in Nederland. The Race Is On (een George Jones cover) scoorde in Engeland een nummer 34 positie, maar werd niets in Nederland. De gebeurtenissen werden echter met nieuwsgierigheid gade geslagen in hun thuisland Amerika. Zo kwam de band in het voorprogramma van The Rolling Stones terecht tijdens hun Amerikaanse toer...

The Stray Cats werden zelfs jeugdidolen!

Vreemd genoeg was het niet Dave Edmunds die de tweede LP Gonna Ball produceerde. De kritieken van de pers waren bij lange na niet zo lovend als bij hun debuutalbum. De sound was een stuk minder vet, werd geconstateerd. De vinger van Dave Edmunds in de Stray Cat-pap was duidelijk niet aanwezig. De single Little Miss Prissy werd in Nederland dan ook (net) geen hit en in Engeland werd You Don't Believe Me uitgebracht dat met moeite de 57e plaats op de hitladder bereikte. De LP bleef steken op 43 in de Nederlandse LP hitlijst. Ik kan me herinneren dat ik in eerste instantie ook wat teleurgesteld was in deze tweede LP. Ook voelde ik instinctief aan dat het commercieel gezien met The Stray Cats ver gedaan was, maar dat geldt eigenlijk voor alle rockers aan het begin van de jaren '80: de revival was nagenoeg uitgewerkt: zie Shaky, zie Matchbox. Als je het Gonna Ball album nu goed beluistert, is het eigenlijk helemaal geen slecht album. Ze hadden gewoon te hoge verwachtingen gecreëerd, zo is mijn mening. Dit wordt onderschreven door het feit dat rock 'n' roll en rockabilly in de ogen van menig poprecensent (en wellicht daardoor ook in de ogen van de muzikliefhebber) nooit volwassen is bevonden... *Shame on those squares!!!*

mijn eerste Stray Cat single...

Maar gelukkig voor Setzer en de zijnen lonkte in Amerika het succes. Het succes dat men in Europa had werd met dezelfde singles in dezelfde volgorde nog eens nagebootst voor het EMI-label. En met succes. Alleen het album Built For Speed was een soort mix van de twee eerste albums voorzien van de titeltrack. We schrijven dan voorjaar 1982 en de jongens toeren het hele land kras door en zijn vaak op de TV te zien en daardoor scoren ze met Runaway Boys,

Rock This Town en Stray Cat Strut ook 3 top 10 hits. Mijn persoonlijke gedachten bij deze successen waren dat als de rock 'n' roll eenmaal populair zou worden in The States het vanzelf wel weer terug zou waaien naar Europa. Zo zou dankzij The Stray Cats de rock 'n' roll en rockabilly weer frequent in de hitlijsten scoren. Daar hoopte ik toen althans op...

En toen kwamen ze onverwacht terug naar Europa. Met Dave Edmunds werd het album Rant 'n' Rave With The Stray Cats opgenomen en met de eerste single (She's) Sexy And 17 scoorden The Stray Cats wederom grote hit. In Engeland behaalden ze een 29e positie, in Nederland kwam de single in augustus '83 in de hitparade en haalde maar liefst de nummer 9. In Amerika stootte de single zelfs door naar de 5e plaats. De LP, bestaande uit songs die Setzer zelf schreef, behaalde in Nederland de 30e plaats in de LP-hitlijsten. Op die derde LP staan Stray Cat cult songs als Too Hip Gotta Go. In Amerika was er nog een singlesucces voor The Stray Cats. De voor The Stray Cats verrassende doo-wop ballade I Won't Stand In Your Way behaalde in Amerika de 35e plaats...

Een jaar later, we schrijven dan oktober 1984, sloop er wat geruzie in de band en de enige wijze beslissing was om de pijp aan Maarten te geven. Aldus geschiede: The Stray Cats waren niet meer. De mannen gingen solo verder en Brian Setzer kwam met het album Knife Feels Like Justice. Gek genoeg ontging het album me compleet. Het blijkt achteraf om een meer rockend dan rollend album te gaan, dus waarschijnlijk heb ik niets gemist...

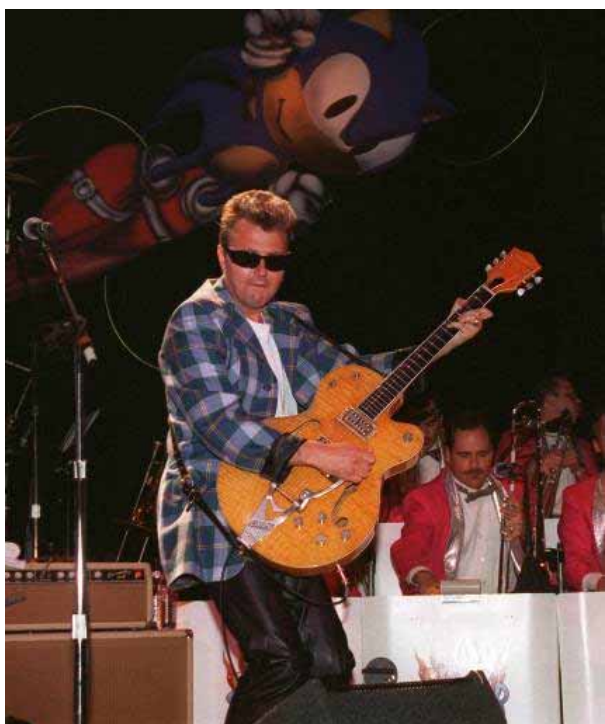
Vervolgens hoorden we niets meer van Setzer en de andere twee cats. Tot in 1986: er kwam onverwachts een nieuw album uit, opgenomen in de Capitol Studio's te Los Angeles, geproduceerd door henzelf. Het album heette Rock Therapy en ik kocht het destijds niet, ondanks een aantal aardige nummers. Maar ja, in die tijd was ik net nog studerende en kon me niet alles veroorloven (Nu ook nog niet, maar dat terzijde...). Het album was rockabilly, maar had jammer genoeg de nodige rockinvloeden. Of beter: onnodige rockinvloeden...

In 1987 trad Brian op in de film La Bamba waarin het leven van Ritchie Valens centraal stond en mocht daarin de rol van zijn grote idool Eddie Cochran spelen. In 1988 kwam er een nieuw solo album uit, Live Nude Guitars getiteld. Ik vond het album zo heavy van aard dat ik dit tot op de dag vandaag als een miskoop beschouw. Het beste nummer van de CD was Nervous Breakdown van Eddie Cochran, maar dan zeer stevig en op een rockwijze vertolkt. Setzer wilde natuurlijk scoren en met rockabilly lukte het niet meer, dus begreep ik commercieel gezien zijn ommezwaai wel. Toch begon ik te twifelen of Setzer's rock 'n' roll imago wel rechtschapen was. Jammer voor Setzer werd het album geen hoogstaand succes. Ik lag daar toen der tijd geen moment wakker van.

In 1998 strikte het trio opnieuw Dave Edmunds voor de CD Blast Off. Dit keer werd de plaat aan de westkust van Amerika opgenomen. De CD kreeg matige recensies en werd als een zwak aftreksel van hun eerdere successen beschouwd. Hoewel ik het album ook niet bijzonder vond, stonden er toch best aardige nummers op. In Nederland scoorde het album totaal niet en bij mijn weten is er ook nooit een single vanaf getrokken. In Engeland was er wel een klein singlesuccesje: Het ietwat clichéachtige Bring It Back Again behaalde de nummer 64 positie.

Dan verscheen er in de zomer van 1990 nog een album met als titel Let's Go Faster, maar daar heb ik gek genoeg pas later pas over gehoord. Het schijnt geen opzienbarend album geweest te zijn. Het daaropvolgende album Choo Choo Hot Fish was in ieder geval wel een goed album. Deze CD werd in Tennessee door wederom Dave Edmunds geproduceerd. Commerciële successen werden er echter niet mee behaald en daarmee hielden The Stray Cats het voor de tweede keer gezien. Er zouden in de jaren '90 tot nu toe vele verzamel-CD's verschijnen, zowel legaal als bootlegs.

Brian Setzer ging door met zijn solocarrière. Luisterend naar oude swing was hij er van overtuigd dat deze muziek best wel tijdloos zou kunnen zijn, mits deze flink opgepoetst kon worden en er af en toe een flinke 'big beat' achtergezet zou kunnen worden. Dit project werd een feit en in 1993 werd het 17-koppige Brian Setzer Orchestra geboren. Brian was niet helemaal vreemd van big bandachtige muziek. Als kind speelde hij al in de blaaskapel van zijn highschool, leerde toen de discipline die bij een groot orkest hoort en leerde zelfs muziek lezen en schrijven wat natuurlijk goed van pas kwam bij het schrijven van volwaardige arrangementen voor het Orchestra. "Ik ken niet veel rockers die muziek kunnen lezen!", aldus Brian.

In 1994 verscheen er al een album, getiteld The Brian Setzer Orchestra, en – verstandig geworden door eerdere ervaringen – beluisterde ik de CD eerst in de CD-zaak. Dat het swing betref wist ik van te voren al wel, maar ondanks Setzer's bedoeling om niet de swing van de 40's, maar meer de 50's styled swing te gaan spelen, vond ik de muziek toch teveel in de jazzhoek zitten. Een nieuwe poging waagde ik toen het tweede album van The Brian Setzer Orchestra uit kwam. Dit album Guitar Slinger werd geproduceerd door de onlangs overleden Phil Ramone (van punk/ new-wave band The Ramones). Ondanks wat aardige nummers op deze CD schafte ik zijn tweede album ook niet aan. Als die CD-prijzen nu niet zo astronomisch hoog waren, had ik het misschien wel gekocht.

Nog één keer kwamen The Stray Cats bijelkaar. Ze traden voor het laatst op tijdens de Carl Perkins tribute, net na zijn dood in 1998. Deze show, The House Of Blues, is ook op de Nederlandse TV te zien geweest.

Zéér onverwacht sloeg het derde album van The Brian Setzer Orchestra, The Dirty

Boogie (uitgebracht in 1998), in Amerika in als een bom. Zal ik deze CD nog eens beluisteren in de CD-zaak, vroeg ik me af? Inderdaad vond ik dit album stukken beter dan de twee voorafgaande: voor mijn gevoel hoorde ik minder jazz en meer rock 'n' roll. Alleen was ik het niet gewend om bedragen van 45 piek voor CD's neer te leggen. Toch ging ik overstag. Misschien was ik wel beïnvloed door de grote successen van Setzer in Amerika. Hij scoorde een grote hit met de Louis Prima-cover Jump Jive And Wail en de CD kwam ook hoog in de albumhitlijsten terecht. The Brian Setzer Orchestra zorgde er als het ware voor dat de swing opnieuw in de belangstelling kwam te staan en er waren in Amerika zelfs nog een aantal andere bands die meegezogen werden met het succes. Niet alleen nieuwe retro-swing bands met een hedendaagse sound, maar ook bands die voordien al langer authentiek klinkende swing speelden.

Toen Brian in 1999 een tweetal Grammy Awards (met het nummer Jump Jive 'n Wail Best Pop Performance By Duo Or Group With Vocal én met het nummer Sleepwalk Best Pop Instrumental Performance) in ontvangst mocht nemen werd hij in Amerika wederom een heuse superster. Er liep dan ook vaak met de CD te leuren om toch vooral aan anderen te laten horen hoe de laatste sensatie in Amerika klonk. Ik kon een aantal bekenden (die ik als niet-rockers betitel) overhalen om het album aan te schaffen! Maar als we eerlijk zijn is de swing in Europa helaas nooit zo groot kunnen worden. De media wilde er niet massaal

aan. Een kleine hit voor Jump Jive And Wail, een nog kleinere hit voor de swinguitvoering van Rock This Town en een live optreden bij Barend & Van Dorp op TV kunnen we als de hoogtepunten beschouwen. Toen The Brian Setzer Orchestra aangekondigd stond in Paradiso maakte ik dan ook geen haast om kaarten te bemachtigen. Fout. De tent was binnen een mum van tijd uitverkocht en ik moest het van vrienden hebben om toch nog present te kunnen zijn. (Nogmaals dank, Emiel!) Precies naar verwachting zag ik een weergalozes, vette, doch strak geregisseerde show. Enfin, je weet wel hoe The Brian Setzer Orchestra klinkt.

Mooi is dat Brian zijn principes trouw bleef. Ook toen een bekend Japans automerk maar liefst 75.000 Dollar bood om de song Built For Speed in een autocommercial te mogen gebruiken. Setzer wees het af omdat – niets ten nadele van de Japanners – hij de song geschreven had voor een '57 Chevy en het niet goed zou voelen om die song bij een rondtoerende Nissan te horen!

Het vierde album, Vavoom (uitgebracht in 2000), kwam uiteraard ook in mijn bezit. Ik vond het een sterk album, doch wel wat minder dan het derde album. Ondanks een kleiner hitsucces zat er hier ook een Grammy voor hem in, namelijk wederom voor beste instrumentale song, Caravan.

Maar het bloed kruipt waar het niet gaan kan: de rockabilly begon toch ook weer te kriebelen. Samen met contrabassist Mark W. Winchester en drummer Bernie Dresel, beide uit zijn Orchestra, richtte hij The Brian Setzer '68 Come Back Special op. Waarom die naam? Als eerbetoon aan Elvis? *"Eigenlijk is alle rock 'n' roll een eerbetoon aan Elvis, het is vooral een lekker klinkende naam"*, aldus Setzer in diverse interviews. In wezen is het vreemd dat hij juist niet met Lee Rocker en Slim Jim Phantom The Stray Cats opnieuw lanceerde, want wij weten allemaal wel dat Rocker en Phantom volmondig ja zouden zeggen tegen een nieuwe Stray Cat reünie. Hun carrières zijn met het einde van The Stray Cats commercieel gezien zowat geëindigd, terwijl collega Setzer opnieuw een megaster werd. Ik denk dat Brian min of meer alles in eigen hand wil blijven houden en dus liever twee muzikanten in dienst neemt dan hij op gelijkwaardige voet moet omgaan met zijn oude collega's.

Nu is Setzer ook al weer 42, maar nog jong genoeg om te blijven verrassen. In een Amerikaans interview vertelde hij dat hij nog vol ideeën zit en die hij, als het even mee zit, nog wil gaan uitvoeren ook. Toen men hem vroeg wat de volgende revival zou worden, antwoordde hij zonder na te denken: *"doo-wop"*. Het lijkt me dan ook dat een mogelijk volgend Setzer-project in die hoek zal zitten. Misschien vind je dit vreemd klinken, maar Setzer heeft zijn bewondering voor de vocale prestaties van de streetcorner-groepen uit het Amerika van de jaren '50 nooit onder stoelen of banken gestoken. Denk alleen maar eens aan de LP Rant 'n Rave With The Stray Cats, waarbij Setzer zijn idee doordreef om wat doo-wop achtige dingen op te nemen. Dit resulteerde in een nummer als I Won't Stand In Your Way en qua stijl ook een beetje de ballade Looking Better Every Beer.

We zullen zien...

Frans van Dongen

(één van de in de vorige uitgave vermeldde Amerikaanse hits voor The Stray Cats, namelijk Runaway Boys was geen hit in Amerika. Dit moest Rumble In Brighton zijn! Met dank aan mezelf, want geen enkele Stray Cats fan attendeerde mij hierop! – Gelukkig...)

